

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0887 — 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

СИЛЬНІШІ АТОМОВІ БОМБИ І В БІЛЬШИХ КІЛЬКОСТЯХ

Вашингтон, 1 серпня. — Президент Труман привітав збільшення виробу атомових бомб і розвитку атомової енергії як чинник, що робить нас сильнішим під мілітарним оглядом, а водночас скріплює наші мирові змагання. Цю заяву оприлюднив президент разом з пропозицією конгресові підтримати Комісії Атомової Енергії. Він також поклав натиск на потребу дальшого пошуків у розв'язку атомової сили з доцільнішою видатністю.

Звіт комісії Атомової Енергії звертає на факт, що Америка виробляє тепер нову й сильнішу атомову зброю на такий лад, як виробляються промислові засоби після досвідів, зроблених коло Еніветок в 1948 р. Комісія виявила, що переходить досвід з кожної формальної скали в З.Д.А. і до сі найшлях, які дають уран, тільки його продукція буде коштовніша. Тепер Америка дістає уран для використання атомової сили з бельгійського Конго і з Канади. Комісія виявила, що підчас дослідів над радіоактивними матеріалами переконалася, що можна вживати кобальду на лікування недуги пістряка. Поборено теж інші лікувальні досвід з радіоактивними металами, які стануть у пригоді людству в різних, досі невідлечних недугах, навіть у недугах серця й грудної клітки.

УХВАЛЯЮТЬ ТИМЧАСОВИЙ ПРИДІЛ З БІЛІОНОВИХ ФОНДІВ

Вашингтон. — Палата репрезентатів ухвалила дозволити на виплатування тимчасово малих грошових приділів на такі цілі, на які давніше ухвалила повний конгрес фонди в висоті 27 1/2 біліона, а недавно сплинів їх виплату сенат внаслідок парламентарного трюку одного з сенаторів. Фонди мали були первісно призначені до кінця червня б. р. тому, що з днем 1 липня починається новий скарбовий рік. Сенат самий звернувся до палати репрезентатів, щоб вона згодилася на тимчасову виплату до 15 серпня, а палата ухвалила тимчасовість до кінця серпня.

16 ТРАНСПОРТІВ ЗІ СКІТАЛЬНИМИ В СЕРПНЮ

Місяць серпень, як заповідає ПРО у своїх звідмленнях до Вашингтону, побє рекорд в дотеперішній транспортній скитальності в Європі до Злучених Держав. У звіті сказано, що прибуде 16 транспортів армії з імігрантами у виповнення закону про дозвіл на приїзд 205,000 імігрантам з Європи. До Востону прибув 22 липня 50-тисячний скитальник, а в серпні загальна сума новоприбуваючих має зрости до 66,500 осіб. З німецьких пристаней виїде в Америку 16,580 скитальників. З заповіджених 16 транспортів 7 приїде до Нью Йорку, чотири до Востону, а один до Нью Орліна.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ 250-ТОНОВИЙ ЛІТАК

Підприємство будови літаків, Глен Н. Мартін з Балтимора, виявив у Нью Йорку плани побудови літака, який міг би везти карго з 250 тон. Він називав його „Мартін бомбер“. Досі виробляли літаки для найбільшого карго з пів мільйона фунтів.

МАРШАЛ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКОЮ В ПРОВОЛОЦІ

Вашингтон, 1 серпня. — Всяка проволока в ухваленню півтора біліона доларів на військову допомогу європейським державам причиниться до пониження настрою в західній Європі, а продовження теперішньої слабости проти совєтської агресії принесе небезпеку.

З.Д.А. ДОМАГАЮТЬСЯ ПРОВІРКИ БАЛКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ

Америка вислала ноту до Румунії, Болгарії й Угорщини з домаганням, щоб вони дали свою згоду на висилку безсторонньої комісії для перевірки, чи ті держави не поламали мирових умов про забезпечення прав людини. Це домагання поставлено тому, що Москва перед двма місяцями відмовилася залучитися з Америкою й Великобританією для переведення такого слідства.

ПОЧЕСНИЙ ДОКТОРАТ ДЛЯ ПРОФ. ГРАНОВСЬКОГО

Регенсбург, Німеччина. — Професорська Рада Українського Техніко-Господарського Інституту, на вчорочньому засіданні дня 19-го липня та в привітності гостей і студентства, надала студенту „доктор горіс кавза“ професорові етимології та економічної зоології на Міннесотському Університеті, п. Олександрові Грановському, що відбуває тепер свою поїздку по Європі. Його відзначено за його видатні наукові праці та за його національно громадську працю — повідомляє секретаріат УТГІ.

ГРЕЦЬКІ ПОВСТАНЦІ ТРАТЯТЬ ГРУНТ ПІД НОГАМИ

Сила грецьких повстанців упадає, а можливість політичного, мілітарного й економічного розвалу в Греції є дуже далека, сказав президент Труман конгресові у своїм звіті з орудування фондами, вжитими на допомогу Греції й Туреччині за перше чвертьріччя б.р. Однак президент остерігається, що не можна відмовляти таким фондам в майбутньому, доки не прийде повна безпека згаданих країн.

СЕНАТОРИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОВІТРЯНОГО ДОГОВОРУ З КАНАДОЮ

Сорок дев'ять сенаторів вислали протест до президента Трумана в справі повітряного торговельного договору заключеного між канадським урядом і підприємством Колоніал Ейрлайнс в справі пасажирського руху між Нью Йорком і Монреалем. Сенатори надіються, що президент стримає діяння того договору доки не знайдеться спосіб, як нагородити шкоду, яку потерпить Америка з операції літаків згаданого підприємства.

СВІТОВИЙ БАНК ПРИЗНАЄ ПОЗИЧКУ ФІНЛЯНДІ

Міжнародний Банк Реконструкції й Розвитку признає позиčku у висоті дванадцять з половиною мільйонів доларів для Фінляндії, щоб допомогти їй в її відбудові. Буде це перша позиčka для східно-європейської держави в теперішній холодній війні.

„КОРАБЕЛЬ ВОЛІ“ ДЛЯ ЗАХІДНОЇ ПІВКУЛІ

У Нью Йорку приготували план висилки „Корабля Волі“ до країн Західної Півкулі для розбудови заінтересування південно-американських республік у досягненнях Злучених Держав в ділянці громадянських свобод.

ГЕН. ГОВЛ ПОДАЄТЬСЯ У ВІДСТАВКУ

Берлін, 2 серпня. — Американський командант Берліна, ген. Френк Л. Говл, повідомив вчора, що він зголосив свою резигнацію зі свого теперішнього посту. Євентуальним його наступником називається ген. М. Д. Тейлора, колишнього команданта Вест Пойнту та воєнного команданта 101-шої парашутної дивізії. Ген. Говл бажає перейти до цивільного життя. Докищо не відомо чи його резигнація буде прийнята та коли він мав би залишити свій пост.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ ЗАКІНЧИЛИ ВІДВІДИН В ТУРЕЧЧИНІ

Істамбул, Туреччина, 2-го серпня. — Американський крейсер Корел Сі та інші воєнні кораблі під командою адмірала Фореста П. Шермана відплили з цього порту на Середоземноморські води. В Істамбулі вони були у відвідинах, що тривали чотири дні.

МІНІСТЕРСТВО ПОТВЕРДЖУЄ БАГАТІ ДЖЕРЕЛА НАФТИ В ІТАЛІЇ

Рим, 2 серпня. — Італійське міністерство фінансів вчора потвердило, що знахідка нових джерел нафти в долині ріки По рівняється найбагатшим джерелам в світі. Нафта вже є в продукції, за яку ведеться завзята конкуренція між великими нафтовими компаніями.

ПОВНА ЛІКВІДАЦІЯ КАТОЛИЦИЗМУ В РУМУНІЇ

УРЯД НАКАЗУЄ ПРИПИНИТИ ДОБРОЧИННУ АКЦІЮ КАТОЛИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Букарешт, Румунія, 2. серпня. — Комуністичний уряд Румунії наказав вчора всім католицьким добродійним чинам в країні зліквідувати свої справи найпізніше до 15-го цього місяця. В офіційному повідомленні говориться, що католицьких монахів і монахинь не потребують до добродійної роботи, бо всі їхні дотеперішні функції перебирає держава. Декрет охоплює понад 15 організацій, що вели добродійну акцію в користь лікарень, незаможних, сиріт і т. п. Усім членам цих чинів залишено 15 днів до ліквідації їх справ та до вибору: замкнути в трьох окремо призначених для них монастирях; вступити до домів старців, або залишити монаше життя та зареєструватися в місцевих біржах праці до звичайної роботи. З католицьких джерел повідомляють, що цим розпорядком охоплені понад 1,400 монахинь та понад 100 монахів. Всі закордонні монахи матимуть тепер обов'язок голоситися на поліції протягом десятих днів.

СОВЕТИ ПРО АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ БАЗИ

Лондон, 2. серпня. — Московська радіовислання, коментуючи за агентством ТАСС поїздку шефів штабу американських збройних сил до Європи, твердить, що вони переговорюють справу розбудови портів Вільгельмсгафен і Емден в Німеччині у великій військово-морській американській базі. ТАСС твердить, що Злучені Держави бажають перемістити Західну Німеччину у випадову базу для війни проти „народних демократій“.

СПААК ПЕРЕГОВОРЮЄ З ЛЕОПОЛЬДОМ

Женева, 2. серпня. — Провідник бельгійських соціалістів і відомий державний муж, Поль Генрі Спаак, відбув в околиці цього міста довгий наради з бельгійським королем на вигнанні, Леопольдом, в справі його можливого повороту на королівський престіл. Спаак мав заявити, що цей справ не можна буде вирішити перед черговим засіданням парламенту, що відбудеться в листопаді.

ЗНАЙДЕНО НОВІ ПОКЛАДИ ЗОЛОТА В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ

Йоганнесбург, Півд. Африка, 2. серпня. — На одній з фарм вільної території Орандж в Південній Африці знайдено нові поклади золота. Дослідна комісія заповідає, що ці нові поклади мають бути дуже багаті.

М'КЛОЙ ЗАПОВІДАЄ ОРГАНІЗАЦІЮ ЦИВІЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В НІМЕЧЧИНІ

Франкфурт, Німеччина, 2 серпня. — Призначений американський високий комісар для Німеччини, Джан Дж. МекКлой, що має виконувати верховну американську контрольну владу після проголошення німецького уряду та закінчення військового правління, проголосив вчора головні напрямні в його плянах щодо організації американського цивільного управління в тій країні. Згідно з цим пляном, перебрані від військового управління функції виконуватимуть у високому комісаріаті всім головним відділів, керівники яких вважатимуться „членами уряду“ в рангах міністрів.

Крім того буде трьох головних дорадників високого комісара в справах політичних, господарських та публичних зв'язків, до якого належатимуть теж справи преси та інформації, виховання й культурних зв'язків. Буде десять головних директорів до справ господарських, політичних, військової безпеки, праці, розвідки, публичних справ, адміністрації, генеральний консул, один екзекутивний секретар та голова відділу поштової. МекКлой ще не виявив поіменно осіб, яких він задумує іменувати на поодинокі пости.

АМЕРИКАНСЬКІ ШЕФИ ШТАБІВ ПРОДОВЖУЮТЬ СВОЇ НАРАДИ В ЕВРОПІ

Франкфурт, 2 серпня. — Шефи штабів американських збройних сил, ген. Омар Н. Бредлі, адмірал Лус Е. Денфілд та ген. Гойт С. Ванденберг, відбули вчора наради з військовими представниками Італії і Люксембургу, обговорюючи проблему виключення збройних сил цих країн в систему європейської оборони, передбачену Атлантийським пактом, Італію репрезентував шеф штабу італійської армії, генерал Ефізіо Маррас, адмірал Феррері, шеф штабу флоту та ген. Аймонте-Кат, шеф штабу авіації. Люксембурзьку делегацію очолював шеф штабу, полк. Альюзи Якобі. В нарадах взяли участь вільні старшини генеральних штабів і оперативних армій згаданих країн. Одним з головних предметів наради були потреби зброєвої допомоги європейським арміям. Американські військові шефи відбудуть в дальшому наради з військовими представниками всіх європейських партнерів Атлантийського пакту, за викомом, правдоподібно, Португалії. Сьогодні вони виїжджають до Парижа, де відбудуть наради з маршалом Монтьомері та іншими західно-європейськими високими військовими керівниками.

ВІРОЖИСТЬ ДО АМЕРИКИ МІРИЛОМ СОВЕТСЬКОГО ПАТРІОТИЗМУ

Берлін, 2 серпня. — Головний мірилом совєтського патріотизму німців є тепер ступінь їх ворожого наставлення до Америки. Контрольоване Совєтським німецьким управлінням проголосило це офіційно, пропонуючи рівночасно працю у „відбудові країни“ бушим членам нацистичної партії.

БРИТАНІЯ БАЖАЄ АФРИКАНСЬКОГО УРАНУ

Брюссель, 2. серпня. — Зі звичайно добре поінформованих джерел заявляють, що Британія, бажаючи переломити американський монопол в продукції атомової зброї, запропонувала закуп одної четвертої частини продукції урану з бельгійського Конго. Досі ввесь уран з Конго експортується виключно до Злучених Держав.

КОМІСІЯ О. Н. ПРИЙНЯЛА ПЛАН МІЖНАРОДНОЇ КОНТРОЛІ ЗБРОЇ

Лейк Сокез, 2 серпня. — Комісія О. Н. до справ звичайного озброєння прийняла вчора більшість 8 голосів проти 3 французьку резолюцію щодо міжнародної евіденції збройних сил та озброєння поодиноких країн, за викомом атомової зброї. Проти резолюції голосували представники Совєтського Союзу, підсовєтської України та Єгипту. Совєтський представник С. Царакін, відповідаючи на попередні обвинувачення американського представника Френка С. Неша, що Совєти саботують міжнародну контролю й редукцію зброєв з агресивних мотивів, відкинув ті самі обвинувачення проти Злучених Держав.

ЗАПОВІДАЮТЬ ІТАЛІЙСЬКО-ЮГОСЛАВСЬКИЙ ДОГОВІР

Рим, 2 серпня. — З добре поінформованих джерел тут повідомляють, що вже в найближчому часі має бути підписаний італійсько-югославський торговельний договір, переговори в справі якого Італія була недавно перервана на знак протесту проти введення югославської валюти в контрольований урядом Тіта частині вільної території Триєсту. Рішення продовжувати переговори та заповідження швидкого підписання договору мало б бути наслідком довірчих нарад, що їх відбув італійський представник в Белграді безпосередньо з маршалом Тітом. Тіто мав зобов'язатися не робити жадних дальших кроків, що могли б якнебудь змінити теперішній стан і відношення між обома країнами.

ЮГОСЛАВІЯ ОБВИНУВАЧУЄ СОВЕТСЬКИХ ДІПЛОМАТІВ В ШПИГУНСТВІ

Белград, 2 серпня. — „Борба“, офіційний орган комуністичної партії в Югославії, виступила вчора з обвинуваченням проти секретаря євросоветської амбасди, Павла Єлісєва, закидаючи йому шпигунство в користь Москви і Комінформу. Для потвердження своїх обвинувачень, газета наводить цілий ряд доказів, головю з кореспонденції совєтських шпигунів. Це обвинувачення видвинено у відповідь на совєтську ноту з протестом проти арешту в Югославії совєтських громадян та з домаганням їх негайного звільнення.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1903

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PERIODICITY:	SUBSCRIPTION RATES:
1st class	\$7.00 One year
2nd class	\$3.75 Six months
3rd class	\$2.00 Three months

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОДНА СТОРІНКА ІСТОРІЇ

Американське і британське командування в Європі рішало почати сильну редуцію повітряного постачання до Берліна з днем 1-го серпня і цілком припинити його з кінцем жовтня цього року. Тим самим закривається одна оригінальна сторінка історії, що заслуговує на неменшу увагу, як будьяка з найбільших світових битв.

Історія цього повітряного „Ліфту“ до Берліна загальною відома. Скориставшись з післявоєнних обставин та захопивши при помітній інертності західних воєнних союзників всі країни східної та південно-східної Європи, Советський Союз мав виразний плян дальшої експансії на Західну Європу, насамперед на цілу Німеччину. Головною перешкодою в тому були без сумніву військові гарнізони західних союзників в Берліні, не так своєю реальною силою, як можливостями дальших політичних а то й військових комплікацій. Західні Союзники в Берліні були цю територію в оці советського імперіалізму і їм треба було насамперед позбутися. Так почалася „холодна війна“ за Берлін, що протягом одного року кожноразо загрожував розпалитися всім вогнями нової світової війни та яка закінчилася, щонайменше хвилюю, ганебною советською поразкою. Повітряний „Ліфт“ до Берліна відіграв в цьому рішальну роль.

Не маючи інших можливостей і засобів позбутися західних союзників з Берліна і тим промстити собі шлях даліше на Захід, Советський Союз взявся за ганебну зброю голодної блокади західних секторів колишньої столиці Райху. Від безрезультатного року советське командування в Німеччині почало поступово та під різними фіктивними причинами переривати всі сухопутні і водні отримання Берліна зі Заходом і наостанок їх цілком перервало, не вважаючи на всі свої міжнародні зобов'язання під цим оглядом. На ніщо не здалася всі дипломатичні інтервенції, до нічого не довело і формальне зажадання західних союзників в Раді Безпечки, а з тону советської пропаганди цілком виразно звучала нота переконання про близьку перемогу.

Проте, вона була передчасна. Во власне тоді, як Совети вже мало що не відсвяткували свої перемоги над „західними імперіалістами“ в Берліні традиційними гарматними салютами в Москві, американсько-британська авіація почала доконувати справжнього чуда, забезпечуючи найнеобхіднішими товарами не тільки свої гарнізони, але й цивільне населення цього кільця мільйонного міста. Головна заслуга в цьому тодішнього американського головнокомандуючого в Європі, генерала Льюїса Д. Клея, що в порозумінні з державним департаментом виніс рішення цього повітряного „Ліфту“, хоча в нього не всі вірили і коли почали підноситися на західі голоси, що зруйнування столиця гітлерівського Райху не має аж такого значення, щоб її боронити такими великими жертвами і коштами.

Сьогодні вже навряд чи є який політик, що не доцінював би перемоги берлінського „Ліфту“. Во й не про сам тільки Берлін тут йшлося. Берлін був тільки об'єктом одної битви в „холодній війні“ між західним демократичним та советським тоталітарним світами і від вислідів цієї битви залежало бути чи не бути справжній війні. Західна перемога в цій холодній битві була рішальною для вдервання миру та для припинення дальшого походу большевизму на Захід.

Було б найвіснійше думати, що Совети погодилися зі своєю поразкою в „холодній битві“ за Берлін. Змушені обставинами, вони хвилюю зійшли з цього одного поля бою, можливо, тільки на те, щоб вибрати догідніший для себе інший терен, або іншу зброю. Проте, у випадку з Берліном вони цілком відкрили свої імперіалістично-агресивні карти, даючи західним союзникам можливість відповідно приготуватися до кінцевої гри. Атлантийський пакт тут був тільки лагічним наслідком.

Облудність советської „мирної“ кампанії

Для зрозуміння, чому адміністрація Трумана так побирався за внаслідкування півтора біліона доларів на озброєння країн Атлантийського Пакту, треба знати факти — пригадав Дін Ачесон, секретар стейту Злучених Держав. Деякі висвітлення цих фактів дає Демарес Бесс, автор статті „Смішна мирова кампанія Москви“ в Сатердей Івнинг Пост.

Автор наводить, як комуністи всіма силами намагаються затулювати світ залепненням миру в часі, коли вони пригтовляють собі ґрунт під інвазію Заходу. Такі мирові кампанії набрали особливий сили, коли з Москви пішов наказ улаштувати різні міжнародні зібрання в цілі пропаганди. Після створення Комуністичного Інформаційного Бюро в 1947 р. були зібрані в Букарешті, в Будапешті, в Нью Йорку, в Празі і там проголошено, що Росія бажає собі миру, а Злучені Держави планують війну.

Останнім таким зібранням був „Світовий Конгрес“, скликаний до Парижа в квітні 6. р. „Друзями миру“, на який прибуло 1,482 делегатів з 72 країн. Хоч в засади на нього прибули різні ліберальні елементи, то ініціатори не скривалися з тим, що зібрання була командою комуністів. На „Світовому Конгресі“ вибрано „Комітет Тринадцяти“, який постійно веде замахований рух за „мир“, видаючи одну прокламацію за одною. У тих прокламаціях спливають похвали для кожного зарядження, виданого Москвою, а опоганюється кожне потягнення, зроблене Америкою й Великобританією. Так іде кампанія проти Пляну Маршала з його відбудовою Європи, проти Атлантийського Пакту, проти американських інвестицій в Європі, проти задумів покидання до життя Злучених Держав Європи та проти всіх інших плянів західних демократій.

У тому поході інтересне таке явище: Хоч як різні прокомуністичні фронти намагаються роздуть до великих розмірів такі „мирові“ кампанії, то самий Кремль, наче на перекир, публікує не раз засадничі історичні заяви, які дають наявний доказ, до чого зміряє комунізм. Саме 18. квітня 1949 р., отже два дні перед „Світовим Конгресом“ в Парижі, московська комуністична „Правда“ помістила обемистий переклад двадцяттредього тому творів Леніна, в якому була згадка про такий уступ його писань:

„Або советська форма уряду затримувалася в кожній поступовій країні світу, або перемогу віднесе реакційний імперіалізм... ним є англо-американський імперіалізм, який досконало засвоїв собі штуку вживання форми демократичної республіки для своїх цілей. Одно або друге. Посереднього курсу немає“.

Хто знає, як большевики відносяться до всіх писань своїх пророків, як от Леніна, Сталіна та Маркса, вважаючи ці писання за свою біблію, той зрозуміє, чому була написана стаття в „Правді“ зі згадкою про уступ в писаннях Леніна ще з 1918 р. Це була тільки пригада, що комуністи не відступлять від своїх засад і тому треба їм підтримати паризький Світовий Конгрес. Мало того. На цьому конгресі використано імена різних науковців для пропаганди советського „миру“, а Злучені Держави названо підпалачем війни. Коли американець д-р Брін Дж. Говд пробував спокійно висловити, що Америка не бажає собі війни, то його закричали і вигукнули. Провідник Світового Конгресу М. Джоліот-Кірі заявив тоді, що „ми не прийшли прохати миру, а прийшли накинати його“. Рівночасно, він привітав комуністичний переворот у Чехословаччині. Після конгресу московська „Правда“ написала: „Цей конгрес не був зібранням митротворців, тільки генеральним штабом об'єднаних сил, які активно борються за мир і безпеку держав. Зріст такого мирового руху є доказом, що злочинні пляни підпалачів війни будуть розбиті“.

Про що, на ділі, йдеться в тому найновішому наступі світового комунізму під охороною Москви? На це дає Бесс такі висвітлення:

Не вважаючи на велетенські уступки Рузвельта й його наслідників на користь Советів, їм не вдалося відвести кремлівське Політбюро від його засадничої цілі, отже змагання до опанування світу. У цій справі комуністи дальше сліпо вірають своїм пророкам. Ленін в одному зі своїх творів написав, що для опанування світу комуністи мусять здобути Німеччину. Негайно після другої світової війни комуністи створили сильну Комуністичну партію Німеччини, при допомозі якої вони були певні здобути Німеччину „мирним“ способом, так, як здобували Польщу, Угорщину й Чехословаччину. Міжтим Західні Держави, з Америкою на чолі, оформили свій плян відбудови Німеччини і майже цілковито позбулися комуністів зі своїх зон.

Коли почався зарисовувати на оцид Плян Маршала, при допомозі якого Західна Європа мала надію стати на ноги і приєднати до себе Німеччину, у нас над цими областями вже підводився удар із Москви, що довів останні в наступному, 1933-му році, до такого ж штучного голоду.

Те населення, що залишилось на місцях, і з'ївши все, що було їстівне, стало пухнути, хворіти й умирати. Спочатку — менш пристосовані самотні, потім і решта — цілими тисячами, мільйонами... Чорні крила смерті витали над кожним селищем, і не було такого кутка в країні, де не лютував би страшний голод. Люди стали жити ствердом і людськими трупами. Від похирання трупів перейшли до людоджерства. В багатьох місцях, збожеволівши від жаху матер з'їдали своїх або чужих дітей.

ГПУ викрило багаточисленні банди людоджерів, які ловили жертви і навіть торгували м'ясними виробами з людських трупів. Людоджерів розстрілювали, людоджерок висідали на Соловки.

Моя стаття „Українське Громадське Життя та Демократія“ викликала доволі живий відгук серед громадянства. Я дістав кілька пристойних листів на порушену в статті тему від кількох поважних громадян. Відомо мені, що й до редакції вплинули голоси, що не погоджувалися з моїм становищем, виловивши в цій статті. Цей відгук я вважаю явищем корисним, бо дискусія на загально-громадські теми, це саме основний спосіб реалізувати правдиву демократію. І навпаки, байдужість для основних справ нашого громадського життя, я все вважаю шкідливим ніж зудар протилежних поглядів.

Пригадаю про що йшло в моїй статті „Українське Громадське Життя та Демократія“. Я видвинув там засаду, що в нашому громадському житті все таки мусить вирішувати більшість громадян, виявлювана голосуванням, та що наші громадські установи не можуть бути кермовані іншими органами як тільки такими, що виходять з волі більшості. Раз прийде до керми в громадській установі група, що має попертя більшості, тоді меншина мусить погодитися з тим фактом. Вона, натомість, має право шукати нагоди при найбільшій виявленню волі громадянства поправити свою ситуацію. Але розбивання установи не є демократією, тільки чимсь протиним демократії.

Конкретно стаття була написана з нагоди виборів в Центральний Предсиданстві Української Еміграції в Німеччині та в Союзі Українців Британії, як теж з нагоди подій, що закінчувалися до тих виборів.

В статті я виразно підкреслював, що не вважаю, щоби вислід виборів та перемога одної групи була найкращою розв'язкою в обох випадках. Мені ходило тільки про засади нашого громадського життя. Мої противники, однак, однозгідно в своїх листах підкреслили тільки негативні прикмети групи, що у висліді виборів прийшла в тих установ до влади. Дехто ще й підніс негативні прикмети о-сіб, що прийшли тепер до керми в згаданих установах. Одні та другі узагальнюють закиди на всі особи та на обі групи, що виийшли переможно з тих виборів. Самих засад нашого громадського життя ніхто не заторкнув і це саме останнє я вважаю за лихий прояв, бо це саме є найважливіше.

В організованім громадянстві особи чи групи, що виходять на верх міняються, натомість установи є тривкі і повинні бути не тільки зберігані, але ще й розбудовані різними групами, що по одних чи других виборах приходять до керми.

Українці є нацією недержавною. Подавляюча частина українців на еміграції нині є бездержавні. Все ж таки всі українці — емігранти вважають себе одним громадським організмом, в майбутності громадянами української держави. Зв'язок українців на еміграції не є фізичний, але моральної натури, бо не мають вони суверенної одної території ані державної влади. Тому українці-емігранти мусять мати сильні моральні принципи, що їх всіх як одну солідарну громаду обов'язували б. Хто до того громадського організму належить, той мусить піддатися засадам, прийнятим для цього громадського організму, яким є українська еміграція поза Україною.

Іде тут про дві основні речі: хто належить до українського громадського організму на еміграції та які засади він приймає за обов'язуючі при вирішуванні всіх своїх справ, встановлюванням своїх органів включно.

Приймаємо, що крім комуністів, послухних Кремлю, які є зрадниками українського народу, бо накладають з головним ворогом українського народу та є ворогами самостійності українського народу, всі українські групи є частинами того суспільного організму, що себе називає українською еміграцією. На цю справу немає різниці думок. Від різних українських соціалістичних груп на ліво аж до націоналістів всіх відтінків на право, від республіканців до

„но“. Та й їздити, власне, не було кому, крім представників влади та „санітарних бригад“. Велика життєвність Європи — Україна умирала в страшних муках голоду, країна перетворилася на велике кладовище, де мільйони вже лежали в могилах, а решта, пухля й очманіла, була на черзі...

Безпритульні хлопчачки по міських базарах співали: „Ой, Україна наша хлебобороня, За танки хлеб отдала, сама голодная...“

Скільки в Україні вимерло з голоду людей? Московська статистика мовчить про це. Вона навіть заперече, що й голод такий був. Соромно, чи ганебно? Ні те, ні друге. Треба приховати від закордону, щоб не опорочити „сталінських п'ятирічок“. Хіба не однаково, скільки загинуло робіт — п'ять, чи десять мільйонів? Утрималися при владі? Утрималися. Набудували військових ведетнів для

Микола Чубатий.

Якої демократії треба українцям

Моя стаття „Українське Громадське Життя та Демократія“ викликала доволі живий відгук серед громадянства. Я дістав кілька пристойних листів на порушену в статті тему від кількох поважних громадян. Відомо мені, що й до редакції вплинули голоси, що не погоджувалися з моїм становищем, виловивши в цій статті. Цей відгук я вважаю явищем корисним, бо дискусія на загально-громадські теми, це саме основний спосіб реалізувати правдиву демократію. І навпаки, байдужість для основних справ нашого громадського життя, я все вважаю шкідливим ніж зудар протилежних поглядів.

Пригадаю про що йшло в моїй статті „Українське Громадське Життя та Демократія“. Я видвинув там засаду, що в нашому громадському житті все таки мусить вирішувати більшість громадян, виявлювана голосуванням, та що наші громадські установи не можуть бути кермовані іншими органами як тільки такими, що виходять з волі більшості. Раз прийде до керми в громадській установі група, що має попертя більшості, тоді меншина мусить погодитися з тим фактом. Вона, натомість, має право шукати нагоди при найбільшій виявленню волі громадянства поправити свою ситуацію. Але розбивання установи не є демократією, тільки чимсь протиним демократії.

Конкретно стаття була написана з нагоди виборів в Центральний Предсиданстві Української Еміграції в Німеччині та в Союзі Українців Британії, як теж з нагоди подій, що закінчувалися до тих виборів.

В статті я виразно підкреслював, що не вважаю, щоби вислід виборів та перемога одної групи була найкращою розв'язкою в обох випадках. Мені ходило тільки про засади нашого громадського життя. Мої противники, однак, однозгідно в своїх листах підкреслили тільки негативні прикмети групи, що у висліді виборів прийшла в тих установ до влади. Дехто ще й підніс негативні прикмети о-сіб, що прийшли тепер до керми в згаданих установах. Одні та другі узагальнюють закиди на всі особи та на обі групи, що виийшли переможно з тих виборів. Самих засад нашого громадського життя ніхто не заторкнув і це саме останнє я вважаю за лихий прояв, бо це саме є найважливіше.

В організованім громадянстві особи чи групи, що виходять на верх міняються, натомість установи є тривкі і повинні бути не тільки зберігані, але ще й розбудовані різними групами, що по одних чи других виборах приходять до керми.

Українці є нацією недержавною. Подавляюча частина українців на еміграції нині є бездержавні. Все ж таки всі українці — емігранти вважають себе одним громадським організмом, в майбутності громадянами української держави. Зв'язок українців на еміграції не є фізичний, але моральної натури, бо не мають вони суверенної одної території ані державної влади. Тому українці-емігранти мусять мати сильні моральні принципи, що їх всіх як одну солідарну громаду обов'язували б. Хто до того громадського організму належить, той мусить піддатися засадам, прийнятим для цього громадського організму, яким є українська еміграція поза Україною.

Іде тут про дві основні речі: хто належить до українського громадського організму на еміграції та які засади він приймає за обов'язуючі при вирішуванні всіх своїх справ, встановлюванням своїх органів включно.

Приймаємо, що крім комуністів, послухних Кремлю, які є зрадниками українського народу, бо накладають з головним ворогом українського народу та є ворогами самостійності українського народу, всі українські групи є частинами того суспільного організму, що себе називає українською еміграцією. На цю справу немає різниці думок. Від різних українських соціалістичних груп на ліво аж до націоналістів всіх відтінків на право, від республіканців до

виробництва танків, гармат, газів, літаків? Набудували. Ще ближче підійшли до світової революції, коли ці танки надобляться, як вирішальна сила? Підійшли і „завжди готові!“ А скільки там заринуло з голоду людей — дариловати на них з якої хочете, висоти. І плювали. Гірше. Живі же кісточки юрмляться біля „Торсінів“, щоб на останній срібний чи золотий хрестик винявати пригорщ крупів... Не щасні і корчаться в передсмертній агонії голоду... Трупи валяються і смерять... А над усім цим жахом радіо пересилає концерти, фокстроти, пісні й доповіді про досягнення й перевиконання пляну... Голодна смерть під музику, з цифрами досягнень п'ятирічки „за чотири роки“.

Здається, що так само нині загально прийнятою засадою для всіх тих груп, що вважають себе частиною того громадського організму, що зветься українською еміграцією, є демократичний лад та демократичний спосіб встановлювання влади, тепер для себе на еміграції та в майбутності в українській державі. Широ чи неширо, однак ту засаду нині приймають всі українські групи без винятку. По різних заулаках „недавнього минулого, по різних досвідах недавньої історії“ всі українські групи нині висказують переконання, що найкращим способом майбутнього ладу в Україні, а нині для емігрантів на еміграції, є демократичний порядок, який практикований серед західних демократичних держав.

Раз українська еміграція приймає демократичні процеси встановлювання своїх органів за обов'язуючі для себе, так кожна група обов'язана прийняти ті органи, за свої, які виийшли з виборів української еміграції. Це є основою громадського порядку, серед української еміграції, якщо взагалі має бути між нею порядок а не хаос. Демократичний порядок приймає, що найвищим та остаточним вирішним ком всіх справ демократичного громадянства, є воля більшості, висказана в легально переведених виборах.

І найбільше жарливі прихильники демократії свідомі того, що демократичний порядок має свої слабкі сторони. До тих слабких сторін належить для прикладу, це, що процес демократичних виборів не все виходять найкращі провідники, бо не все той, що вміє найкраще говорити, що має спосіб масу потягнути за собою чи її загінотизувати о-

(Довідчення на стор. 8-й)

(Довідчення на стор. 8-й)

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕННІМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

84)

ЛЮДОЖЕРИ

Так, так, це було в 1932-33 роках „щасливої сталінської епохи“!

Це було в Україні, на Кубані, в Теренській області, у калмиків, у Туркестані й інших областях советської країни.

Це було тоді, коли Советський Союз на демпінгові ціни викидав на світовий ринок мільярди пудів хліба, риби, м'яса, молочарських продуктів, овочів, фруктів, нафти, пального, сірників, лісоматеріалів, мануфактури.

Це було тоді, коли на рідних лавах уродили чудові хлі-

би, але суцільна колективізація — або згноїла їх на полях, або висмоктала у селян для постачання за кордон. І советські хлібороби стали голодувати. Зовсім без хліба залишилися десятки мільйонів селян, які раніш годували і себе й мільйони інших людей.

Голод почався в Україні. Коли у селян силоміць були відібрані останні кілограми збіжжя, овочів і коріннеплодів, вони стали годуватися дубовою корою, жулодами, корінням усіляких рослин. Було з'їдено всіх котів, собак, дрібні свійські тварини. Спритніша частина населення кинулася в різні кінці країни, шу-

каючи хліба. Перепоєнені потяги голодних сунулись до великих міст і промислових центрів, де продовольча рівновага зберігалася політикою „обличчям до міста“. Зернові області країни, що раніш годували всі великі міста, тепер самі шукали у них рятунку від голодної смерті. Не заважаючи на загороджувальні заборони ГПУ, багатьом, проте, шастило пробиватися до столиці і робітничих центрів, де вони за кілограм хліба віддавали свій останній одяг, взуття, цінності. По дорозі назад їх зустрічали гепоупівці, відбирали у них і цей останній шматок хліба. З розпуки люди кидалися під потяги, вишались, топчилися, або повільно вмирили на глухих полустаках, не маючи сил добитися додому.

Друга частина голодуючого населення України кинулась на південь і схід — Кубань, Кавказ, Поволжя, Туркестан. Але й тут не знайшли собі рятунку, бо й над цими областями вже підводився удар із Москви, що довів останні в наступному, 1933-му році, до такого ж штучного голоду.

Те населення, що залишилось на місцях, і з'ївши все, що було їстівне, стало пухнути, хворіти й умирати. Спочатку — менш пристосовані самотні, потім і решта — цілими тисячами, мільйонами... Чорні крила смерті витали над кожним селищем, і не було такого кутка в країні, де не лютував би страшний голод. Люди стали жити ствердом і людськими трупами. Від похирання трупів перейшли до людоджерства. В багатьох місцях, збожеволівши від жаху матер з'їдали своїх або чужих дітей.

ГПУ викрило багаточисленні банди людоджерів, які ловили жертви і навіть торгували м'ясними виробами з людських трупів. Людоджерів розстрілювали, людоджерок висідали на Соловки.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ ЖИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.
50-літній Ювілей Т-ва „Сільський Господар”.

Заходом Т-ва Українських Інженерів в Нью Йорку відсвятковано дня 5. червня ц.р. 50-літній ювілей праці Т-ва „Сільський Господар”.

О год. 3 попол. в церкві св. Юрія відправлено панахиду за померлого 6. травня ц.р. бл. п. інж. д-ра Евгена Храпливого та всіх померлих провідників і членів т-ва „С.Г.” По панахиді в аудиторії св. Юра при 6-тій вулиці інж. Гр. Фовик виголосив доклад про працю й заслуги т-ва „С.Г.”, відмічаючи при тому великі заслуги, які для згаданого т-ва поклав бл. п. інж. Е. Храпливий, за останніх 20 років, коли то покійний був його директором і президентом.

Предсидент пригадав слухачам час „Весни Народів” 1848 р., коли на Західній Україні знесено панщину, а разом з цим відкрито двері для нових часів, та пробуджено до вільного життя найбільшу й основну верству українського народу — селянство.

Кинене зерно волі стало скоро сходити, а згодом давати багаті плоди. Вже 1860 р. по-являються перші культурно-освітні книжечки, а в 1868 р. освоюється у Львові т-во „Просвіта”, яке дуже скоро стає осередком всього національно-культурного життя в Західній Україні.

Свідомі громадяни-діячі дуже скоро зрозуміли, що не можна обмежитись до одної тільки культурно-освітньої діяльності, що треба присвятити не меншу увагу й економічному життю, а зокрема сільському господарству. 1899 р. гурток священників, учителів та свідомих селян закладає в Олеську коло Бродів господарське т-во під назвою „Сільський Господар”. Обмежене в діяльності австрійською владою до двох повітів, т-во стихійно розвивалось. Селянство, відчувало підсвідому вартість і вагу т-ва, масово горнулось до нього, так, що вже в 1903 р. влада була змушена затвердити статут Краєвого Т-ва „Сільський Господар”, яке в 1904 р. перенесло свій осідок до Львова.

Підчас величавих Загальних Зборів т-ва „С.Г.” в 1909 р. при участі Митрополита Кир. Андрея Шептицького та єпископів Чеховича й Хомишина вибрано головою д-ра Е. О. Лесницького, який виражаючи в 1917 р. залишив т-во з 80 філіями, 1,850 кружками, та 84,000 членами. За його головування повстали такі допоміжні організації як „Союз Господарських Сілок” та „Краєвий союз для збуду й хову худоби”, які згодом перетворились у дві великі кооперативні центри „Центросоюз” і „Маслосоюз”, друкувались фаховий, господарський часопис та популярні сіль-господарські книжечки для селян.

Знищений війною край та нова польська займанщина поставила т-во в дуже тяжке положення. Треба було поспішити з відбудовою знищеного й занедбаного сільського господарства, а з другого боку поборювати перешкоди, які ставила т-ву від самого початку польська влада.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. С.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

від 1. січня 1949 до 30. червня 1949 р.

З початком січня 1949 р. було повнолітніх членів	37,304
За час 6 місяців: прийнято нових членів	2,032
прийнято наново	172
прийнято з переступ. листами	260
прийнято з інших класів	76
прийнято зі старого роду забезпеч.	1

Разом 39,845

За час 6 місяців: суспендовано	602
відійшли з переступ. листами	246
відійшли до інших класів	76
відійшли до нового роду забезпеч.	1
відійшли зі зворотом у готівці	132
відійшли на безплатне продовження	8
відійшли з виплатним забезпеч.	6
відійшли на виплатне забезпеч.	12
померли	187

Разом 1,270

Віднявши 1,270 від 39,845 дістанемо загальне число повнолітніх членів з кінцем червня 1949 р. 38,575

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ:

З початком січня 1949 р. було всіх дітей членів	13,569
За час 6 місяців: прийнято нових дітей членів	883
прийнято наново	84
прийнято з переступ. листами	95
прийнято з інших класів	41

Разом 14,672

За час 6 місяців: суспендовано	303
відійшли з переступ. листами	102
відійшли до повнолітніх членів	219
відійшли до інших класів	41
відійшли зі зворотом у готівці	41
відійшли на виплатне забезпеч.	6
відійшли на безплатне продовж.	1
померли	7

Разом 720

Віднявши 720 від 14,672 дістанемо загальне число дітей членів з кінцем червня 1949 р. 13,952

Повнолітні члени були забезпечені в таких класах:

У старому роді забезпечення	259
В забезпеченні, платнім по смерті з вкладками до 70 років життя	758
В забезпеченні, платнім по смерті з вкладками впродовж 20 років	10,448
В забезпеченні, платнім за життя з вкладками впродовж 20 років	6,703
В новім забезпеченні, на ціле життя для нових членів	8,749
В новім забезпеченні, на ціле життя для старих членів	11,658

Разом 38,575

Якої демократії треба українцям

(Докінчення зі стор. 2-гої).

біцянками, та нерідко й демагогією, є найкраще кваліфікованим до провду. І найбільші ентузіасты демократичного порядку здають собі справу з того, що вибори деколи можуть бути то тут то там перекручені несправедливо. І демократична Америка мала свої так звані „виборчі машини”, які то тут то там не все вірно віддавали волю більшості. Немає, мабуть, порядку на світі, що був би досконалим, бо все залежить від моральної вартості та талану людей. Однак це одно є певне, що демократичні процеси встановлювання провідних органів, такі все ще найкращі з усіх досі відомих порядків, бо вони такі

молоді, 3 господарські школи. В тому ж часі з рамені „С.Г.” працювало в краю 150 кваліфікованих агрономів. Ці осяги це в першу чергу заслуга бл. п. інж. Е. Храпливого, що, вернувшись зі студії на Високій Земельній Школі у Відні, перебирає в 1928 р. провід т-ва „С.Г.” і як директор і президент веде його 20 літ.

І хоч червоний окупант, що тепер нищить наш край, знищує теж і всі зверхні ознаки організації „С.Г.”, то духа й знання, яке вищій „С.Г.” своїм членам-хліборобам, а особливо молоді, не вилучив, а лише вилучив з нашого життя червоний окупант то знову край вкріпе мережа кружків „С.Г.”, а по краю загомонить знову пісня вільного українського селянина: „...що оре нивоньку свою, ще й в своєму краю”.

найкраще віддають волю більшості та є запорукою свободи людини в свободному громадянстві.

Найціннішою, однак, прикметою демократичних процесів встановлювання влади є це, що громадянство має змогу за рік-два, чи при найближчих виборах, попередньо вибрані органи змінити та свою похибку поправити.

Сам же демократичний лад є досконалою школою для самокритики й самовиховання громадянства чи груп, що на нього складаються. Поразка при виборах є часто успішним засобом на усунення самогосподарства в досконалості своєї громадської праці. Берім свіжий приклад та науку для українців з останніх канадських виборів. Коли дотеперішній посол Глінка, людина заслужена не тільки для канадських, але для всіх українців, кандидат КУК-а та всіх українських груп в окрузі, де українці становлять більшість населення, перепадає, то ця поразка стає досконалою нагодою для самокритики провідних людей, щоб знайти джерело тої невдачі та свою працю

серед громадянства поправити і так приспособити, щоб такі невдачі більше не повторювались.

Оце демократичні процеси розв'язування громадських справ. Ніколи не є ліком чи розв'язкою на невдачу сецесія з громадської установи чи публічної та приватної лайки на переможних кандидатів, які справді можуть бути не найкращими, але так само можуть бути не найгіршими. Безстороннього суду в цій справі ніхто не знайде, бо суверенний

Діти були забезпечені в таких класах:

В класі 1. Молодечого Департаменту	3,202
В класі 2. Молодечого Департаменту	910
У класі 3. Молодечого Департаменту	2,450
У класі 4Р на \$ 250 Молодечого Департаменту	174
У класі 4Р на \$ 500 Молодечого Департаменту	2,549
У класі 4Р на \$1000 Молодечого Департаменту	897
У класі 5Е на \$ 250 Молодечого Департаменту	271
У класі 5Е на \$ 500 Молодечого Департаменту	2,423
У класі 5Е на \$1000 Молодечого Департаменту	689
У класі 6С на \$ 500 Молодечого Департаменту	272
У класі 6С на \$1000 Молодечого Департаменту	115

Разом 13,952

Маючи на увазі, що з початком 1949 року було всіх повнолітніх членів і дітей разом 50,873, а знову з кінцем червня 1949 р. те загальне число виносило 52,527, то загальний приріст у членах за перших 6 місяців 1949 року виносив 1,654

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІРА ПОВНОЛІТНІХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЦЬКОГО ДЕПАРТАМЕНТУ за час від 1. січня до 30. червня 1949 року.

ПРИХІД:	РОЗХІД:
Січень \$200,915.39	Січень \$ 55,295.65
Лютий 128,727.71	Лютий 71,671.68
Березень 167,251.63	Березень 243,689.12
Квітень 335,004.11	Квітень 251,394.27
Травень 129,837.13	Травень 230,189.47
Червень 172,674.45	Червень 246,760.08

Разом \$1,134,410.42

3 місячних вкладок від членів	\$ 611,449.88
Відсотки від бондів	123,413.26
Відсотки від моргеджів	17,424.78
Відсотки від членських позичок	9,757.94
Відсотки з банків	42.57
Заробок на бондах	4,071.38
Заробок на реальностях	1,908.50
Чинні від реальностей	26,913.69

Разом \$1,099,000.27

Відсотки часті	3,333.15
Приходи друкарні і книгарні	49,202.45
Зворот позичок до народного фонду	64.44
Продаж книжок в англійській мові	225.38

Разом звороту до народ. фонду 289.82

3 переносу резерви за переписаних членів з молод. деп. до старших членів	3,570.95
3 переносу резерви за переписаних членів до нових родів забезпечення	203.50
3 переносу резерви за суспендованих членів	4,263.95

Разом з переносу 8,038.40

Зворот виплаченої нагороди за нових членів і лікарів з молод. деп.	2,449.00
Зворот виплаченої нагороди відділним секретарям з молод. деп.	2,356.39
Уневажена дивіденда і грошові звороти	80.41
Зворот інших фондів з мол. деп. до старших членів	10.50
Продаж книжки Історія України в англійській мові	70.05
Продаж платиничих книжечок і відзнак	5.50
Продаж машин в друкарні	668.59
Зворот втрат при продажі реальностей	841.50
Інші звороти	41.25

Разом 6,523.19

ИНВЕСТИЦІЇ:	
Продаж і сплати бондів	211,050.62
Сплати моргеджів	23,186.47
Сплати членських позичок	25,351.32
Продаж реальностей	12,250.00
Сплати з машин в друкарні	203.00

Разом з інвестицій 272,041.41

Прихід за час від 1. січня до 30. червня 1949 р. \$1,134,410.42

РОЗХІД:	
Виплати з посмертних фондів	\$294,505.62
Виплати з адміністративних фондів	180,052.65
Виплати з фонду запомогового	14,133.00
Виплати з фонду народного	2,750.00
Виплати з фонду сирітського	1,666.52
Виплати з фонду безпеки інвестицій і смертності	520.62
Виплати з фонду Згоди Братств	1,116.68

Разом 494,745.09

ИНВЕСТИЦІЇ:	
Інвестовано в бондах	554,282.51
Інвестовано в моргеджах	27,000.00
Позички членам	17,992.67
Закупно машин до друкарні	5,000.00

Разом інвестовано 604,255.18

Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1949 р. \$1,099,000.27

чинник в демократичнім порядку, воля більшості, висказала свій погляд, що обов'язує до найближчих виборів. Інша розвязка, що опирається на волі меншин, напевно веде до двох можливостей — до анархії або до тоталітаризму, що звичайно приходить до влади при допомозі меншин.

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31. грудня 1948 р. осталася	\$ 352,155.54
Прихід за час від 1. січня до 30. червня 1949 р.	1,134,410.42

Разом \$1,486,565.96

Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1949 р. 1,099,000.27

Готівка з кінцем 30. червня 1949 р. осталася \$ 387,565.69

3 причини невистарчаючих правних вимог доказу смерті несплачено 15 смертних запомог на суму \$11,720.92.

45 відділів довгували з кінцем 30. червня 1949 року суму \$12,014.12.

СВОБОДА.

Готівка з кінцем 1948 р. була	\$ 2,801.30
Позичено з фонду адміністративного	5,000.00
Прихід від 1. січня до 30. червня 1949 р.	49,202.45

Разом \$57,003.75

Розхід від 1. січня до 30. червня 50,558.39

Остатська готівка з днем 30. червня 1949 р. \$6,445.36

Ця сума вже є зарахована в загальнім майні Союзу.

БІЛАНС:

Стан чинний:	Стан довший:	%
Готівка \$ 387,565.69	3.61	Посмертний фонд \$9,014,556.22 83.88
Моргеджі 785,070.04	7.31	Адміністраційні й фонд 129,758.69 1.20
Вони 8,974,672.43	83.50	Конвеіці й фонд 63,601.05 60
Реальності 221,750.00	2.60	Запомог. фонд 148,451.81 1.38
Позички членам 365,682.27	3.40	Народний фонд 13,271.13 1.12
Друкарня 12,312.10	12	Посмертний фонд старого роду о-безпечення 78,848.80 7.3
		Резервовий фонд 15,409.83 1.4
		Сирітський фонд 85,573.16 80
		Фонд безпеки ін-вест. і смерт. 97,580.82 91
		Фонд Зг. Братств 8,653.75 08
		Фонд Захисту-Си-ротини 48,759.02 45
		Посмертний фонд молод. департ. 992,079.26 9.24
		Адміністраційні й фонд мол. деп. 50,508.99 47

Разом \$10,747,052.53 100%

Готівка старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу знаходиться в отсних банках:

Bankers Trust Co., New York, N. Y.	\$ 33,763.98
Chase National Bank, New York, N. Y.	61,366.63
Commercial Trust Co., Jersey City, N. J.	66,038.71
First National Bank, Jersey City, N. J.	27,691.99
Guaranty Trust Co., New York, N. Y.	43,334.11
Hudson County National Bank, Jersey City, N. J.	22,560.37
Irving Trust Co., New York, N. Y.	48,504.90
National Newark and Essex Banking Co., Newark, N. J.	965.13
* New Jersey Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	3,358.45
Public National Bank and Trust Co., New York, N. Y.	34,847.73
Royal Bank of Canada, Toronto, Ont., Canada	15,306.27
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	24,019.48
Ukrainian Saving Co., Cleveland, Ohio	5,718.94

Total in Banks \$387,465.69

Cash in Office 100.00

Total \$387,565.69

Банк оспачетний кірмово (С.Г.), де банк виборонений.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ І ПРИРІСТ МАЙНА У. Н. С. за час від 1. січня до 30. червня 1949 року:

Майно старших членів і молодечого департаменту з кінцем 30. червня 1949 року \$10,747,052.53

Майно старших членів і молодечого департаменту з кінцем 31. грудня 1948 року було 10,379,428.61

Приріст майна за шість місяців 1949 року \$ 367,623.92

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу перевела в дні 18—23 липня 1949 р. піврічну контролю майна, діловодства, господарки й організаційного життя У. Н. Союзу та отрим стверджує, що знайдено все в як найкращому стані, що дає добру запоруку до дальших успіхів в будуччині.

ЗА ГОЛ. КОНТР. КОМІСІЮ:

Д. Капітула, Волод. Гіряк, д-р А. Т. Кібзев
Іван В. Іванчук, Степан Куропас.

CARTERET, N. J.

РАДА ТРОСТИСІВ І ЗЛУЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. ВМЧ. ДИМИТРИЯ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ., запрошують братні Громади і православних українців з всієї околиці на

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В НЕДІЛЮ, 7. СЕРПНЯ 1949

(SUNDAY, AUGUST 7th, 1949)

Перша Вож. Літургія (проповідь в англійській мові) о год. 8. ранку. Архирейська Вож. Літургія — відправити Високопреосвященний МСТИСЛАВ, Архипіскоп Вінніпегу і всієї Канади, Архипіскоп-елект Української Православної Церкви в Америці, в со-служенні духовенства, в год. 9:30 ранку.

КОНЦЕРТ в Українському Пам'ятнику, 691 Roosevelt Ave., точно о год. 3. пополудні. Виступити Церковний Хор під управою проф. Вол. Шостачка. Програма українських танків буде виконана дітьми під управою п-ні Катерини Смички.

По концерті до танків буде грати Орхестра Носифа Смігиря.

Вступ 75 центів.

ІВАН БАГРЯНИЙ

ТИГРОЛОВИ

РОМАН, ТОМ I І II

Ціна \$2.00.

Роман „Тигролови” був нагороджений першою премією на літературному конкурсі у Львові. Скорочений друкувався під назвою „Заїролови” у „Вечірній Годиці”. Але то була лише частка повного тексту.

Замовлення враз з належністю слати до:

“СВОБОДА”

Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Замість фейлетону.

Є-е-е-е!!!...

Щоб зразу ж перекинути міст до старої іміграції: таким окликом ми, в старому краї, вітали кожний гол, що його „наші європейські“ футболісти загнали в ворота суперника. А потім уже цей тріумфальний боевий оклик перенісся і в інші ділянки; всюди, де нагло викрито довгожданий тріумф (чи скандал), ми — на всю ширину козацьких грудей! — гукали:

— Є-е-е-е!!!
Відколи ми приїхали до Америки, цей улюблений оклик нової іміграції затих — як і вона сама. Бо й задля чого гукають? Можна б, що-правда, після закінчення „клинуння“ — але чи після такої праці є сила гукати?...

І так наш брат цілими місяцями жив не виживаючи. І жив би так хто-зна доки, коли б не щастивий припадок.

Якось не давно, читаючи „Свободу“ від дошки до дошки, я натрапив на коментар про Український Конгресовий Комітет. Говорилися там і про питому вагу цієї нашої інстанції і про велику працю Комітету для справи визволення України, говорилось про його фінансові потреби.

Усе це не дуже було б зворушило мене, коли б не кінцева замітка. В ній, чорним на білому стояло:

— „Не ставили б ми цього питання так просто, коли б не було на це важкої причини. Майже два місяці до УАДКомітету не прибуло ні одного долара...“

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошувачь на Розшуку до ЗУАДКомітету прохаче на початку листа докинути подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників, прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошувачь на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видалків та за витрату часу на поладження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

18733 Ольшеска — Бережницька Стефанії, нар. в селі Лужок Дольний, пов. Дрогобич, від рідного брата Ольшеский Данила.

18734 Лабант Петра, нар. в селі Воля Петрова, пов. Сянок, від рідного сина Лабант Михайла.

18735 Свящ. о. Іваницький та своїх від Хомичевський Григорія, сина Якова і Неоні-

Тут я вже не вдержався. Давня ентузіастична кров ударила в виски, давня задушевна мрія підкинула мною на крилі — і я, як на старокраєвім футбольнім матчу, вигукнув:

— Є-е-е-е!!!... Таки є-е-е-е!!!
Хай здохну, що є-е-е-е!!!

На мої несамовиті вигуків збіглися сусіди — гадали, я збожеволів Але швидко й вони, разом з мною, збожеволіли від радощів:

— Ви розумієте: мільйон людей — і ні одного долара... Ні одного виламання з-під національної солідарності. А в нас же тих мільйонів щось понад сорок нараховують. Це, просто, чудодійний скок, таке тільки в Америці можливе. Пригадуєте, як було раніше: звивали: бойкотувати польський тютюн — нічого не вийшло, звивали не танцювати, як братня кров летіть — глум вийшов; звивали не виїжджати з Європи — й самі першими виїхали. А тут же не було ніякої агітації не давати — просто не дали спонтанно, всі, як один муж. Я питаю: можемо ми вже, чи не можемо приступати до будови власної держави? Є в нас те, чого ми віками ждали, без чого ми віками „над Дніпром ходили — виглядали доли“? Є в нас нарешті громадська свідомість і солідарність?

За п'ятьми мого питання хором пронеслася тріумфальна відповідь, на всю ширину козацьких грудей:

— Є-е-е-е!!!

О. Сип.

НЮ ДЖЕРЗІ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ У ПРОДАЖІ ДЕРЖАВНИХ ШАДНИЧИХ БОНДІВ. — Губернатор стеїту Нью Джерзі, Алфред Е. Дрискол (по середині), складає гратуляції організаторам останньої кампанії продажі державних шадничих бондів. Зліва Елмер Г. Бабст, стеїтовий голова кампанії, а зправа Реймонд А. Гленон, представник Державної Скарбниці.

18746 До односельчан з села Улюч, пов. Березів від Настіни Івана.

18747 До Леоніда Олександровича Темченка з Харкова від Марії Немченко.

18748 До Михайла Костюка від Софії Рублевської.

18749 До Куфрик Настуні і Анни з Куфриків Сабай від Лесіва Михайла.

18750 Хоронька Петра з Іванівського хутора біля Гусарівки, Ізюмського району від Дереванько Горпини і Анни.

18751 До Гадуса Семена з Винник і односельчан з Винник і Надієва, пов. Долина від Федів Теклі.

18752 До людей доброї волі. Майстер-столяр Коць Василь з жінкою Марією просить вислати йому ашуренс.

18753 До Половчак Анни з села Волошинова, пов. Самбір від Анастасії з Половчаків Юнка.

18754 До Терпелюка Василя і Івана з села Княждів, пов. Коломия від Терпелюка Петра.

18755 До Таборових Управ в Німеччині. Просимо оголосити, що Вус Дмитро пошукує Антона Вуса. Писати до ЗУАДКомітету під ч. 18755.

18756 До Таборових рад в Німеччині і Австрії. Просимо оголосити, що Стиранка Анастасія пошукує Івана Перешука з Добромири.

18757 До Андрія Жлукти з села Замішани, пов. Берестя Литовське від сина Миколи Жлукти.

18758 До Куника Миколи з села Малаєва, пов. Перемишль від Еміліяна Куника.

18759 До Савчук Пелагії і Чуліги Петра з села Гринківці, пов. Крем'янець від Карпюк Акиліни.

18760 До Іваненка Самсона

і Лукаша Юхима з села Петрівця, на Полтавщині від Домашенкової Катерини.

18761 До Довгана Василя з села Зелена, пов. Бучач від Сачий Марії, дочки Варвари Довган.

18762 Свого вуйка, сина Гната Степаньчака і Марії Зубач з села Поникватичі, пов. Броди шукає Лев Пателюк.

18763 До Зенона Ненича з Підгаєць від Софії Шпербер.

18764 До Юзефа Ціхольця і Анни Баган від Анни Куріль, доньки Катерина Ціхольця.

18765 Своїх і кривих з Гусакова, Зах. Україна шукає Петро Галабудьо.

18766 До Івана, Миколи і Йосифа Левицьких з пов. Рогатин від Розалії Левицької.

18767 До Володимира Швабача в Німеччині від Василя Байби.

18768 До Франка Думанського і Сріфіна, які в 1945 році були у війську в Німеччині від Миколи Грогорчука, шофера.

18769 До Вуйців Івана, Янка Стефана, Ляха Михайла і Гудюка Михайла, всіх з села Пятниці, пов. Добромил, від Івана Волошина.

8770 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Просимо оголосити, що Петро Гриценко пошукує Андрія Калемона.

Голоситись на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, Pa.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЕТКУ ОРГАНІЗАЦІ.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонії коштує \$1.00.

Адм. „Свобода“.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР ЗІ СКІТАЛЬЩИНИ.

Богофало, Н. И. — Щоденник Кур'єр Експрес поміщує новинку про приїзд зі скитальщини д-ра Евгена Стецькова, який дістав працю в Мерсі Госпітал. При цій нагоді часопис містить світлинку д-ра С. і його сім'ї, як вони оглядають українські ручні вироби в гудульським стилі. Часопис згадує теж, що вони приїхали до Америки внаслідок поневолення України большевиками.

ПО'ЯВИТЬСЯ НЕЗАБАРОМ:

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ЗВУКИ УКРАЇНИ

MELODIES of UKRAINE

100 українських пісень під нотою на один голос і з повним текстом.

Зладив і видав
ДМИТРО АНДРЕЙКО.
Ціна 75 центів

Замовлення враз з належністю слати до:

СВОВОДА
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади треба платити тільки американською валютою

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету на кораблі „Дженерал Лангфіт“ до порту в Нью Йорку, дня 5-го серпня:

Дашко Петро, Ірина, Христіна, Юрій; Геруля Василь, Аніоля, Степан; Гейцлер Сергій, Марія, Богдан, Ірина; Ільницький Микола, Катерина, Олександр; Крамар Володимир, Стефанія, Роман; Крестюк Іван, Ганна, Ярослав, Ольга; Кузів Роман, Марія, Юрій, Ірина; Наконечний Павло; Пагучий Василь, Лідія, Анна; Мально Михайло, Матильда, Іванна; Плечин Павло; Шевчик Стефанія; Степанюк Марія, Іван; Шкорута Матвій, Мотря, Анна, Григорій; Войтиняк Анна; Волошинівський Стефан, Галина, Ірина; Бовк Михайло, Марія, Василь; Білянецький Василь, Ева, Василь, Степан, Богдан; Боберський Юрко, Юстіна, Богдан; Босий Микола, Анастасія, Марія; Бутівський Микола; Дядик Михайло, Анна; Дрізюрк Федор, Марія, Люба, Віктор; Гончаренко Юрій; Грушецький Дмитро; Грибик Василь, Софія, Любова; Курилів Григорій; Куриліко Іван, Надія; Кузак Павло, Олена, Віктор, Галина, Микола, Марія, Валентин; Лех Григорій; Льюс Захарій, Володислав, Михайлина; Михальчук Микола, Марія, Іван Юрій; Мурмило Дмитро, Марія, Степан, Михайло; Михальчук Павло, Катерина; Олійник Федір, Ніна, Валентин, Дмитро, Анна; Онуферко Богдан, Євген; Романів Гарасим; Тащишин Василь; Возняк Данило, Марія, Надія; Вишневецький Петро, Марія; Жигілій Савелій, Домініка, Володислав.

ПОШУКУВАННЯ

Шукаю маминих братів АНДРОС-КІВ, котрі приїхали до Америки в 1912 р. Походять зі села Гаврилівки, повіт Надірна, повістство Станіславів. Хто про них знає, прошу написати на адресу:

GEORGE BAILAK
Box 50, Schumacher, Ont., Canada.

ЛІТНІСЬКА ВАКАЦІЯ

ХТО ХОЧЕ перевести спокійні вакації на свіжому повітрі і в тихому місці на фермі, завідайте до нас. Харчі даємо свої.

Mrs. PAULINE THATCHER
R. F. D. No. 1, Stillwater, N. Y.
Telephone: Saratoga 481M3

ШУКАЮТЬ ЗАЙНЯТИ

Кваліфікований **ОГОРОДНИК** з доброю практикою садівництва та всякого роду ярин шукає праці.

PETRO DANYLUK
c/o C. Martini
Route 2, Box 77, Vienna, Va.

ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ

(батько і три сини), які мали довгий час свою велику роботу у Львові, шукають відповідної праці, або бізнесу на саїку в будь-якому місті в Америці. Ручать за поширення бізнесу. Писати до:

UKRAINIAN SELF-RELIANCE
866 N. 7th Street,
Philadelphia 23, Pa.

Кваліфікований **ДЯКОВЧИТЕЛЬ** з довголітньої практикою, добрим голосом та добрим діригент хором, може теж учити укр. мову — шукає праці тільки при укр. гр.-катол. парафіях. Молодий, самітний. Ласкаві згодошення до „Свободи“ для „дяковчителя“.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ РЕАЛЬНОСТІ

ГАРНИЙ ДІМ — на другому поверху 5 апартаментів, \$5,000 річного приходу. Також дім близько Journal Square, 6 апартаментів, модерно умебльовані, прихід \$8,000 річно, \$10,000 готівкою згорі. Інші реальності з апартаментів (cold water), малий кошт адекватний, добрий прихід, інвестиція забезпечена, як в банку, але з біль. проц. — JO 4-7078.

АДВОКАТ

WILLIAM KUZMA
806 South 16th St.,
Newark, N. J.
Phone: ESsex 2-6436

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціна так низька як
ОВСІЛТА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

Написав

Д-р А. Т. КІБЗЕЯ

В цій книжці автор описує в приступний спосіб всі недуги, їх прояви та лікування. Вона має 734 сторінок друку, опрацьована в полотно, поділена на 22 розділи.

В цій книжці описані такі недуги: заразливі, з фізичних недомогань, з упянюючих средств, нирок, крові, серця, залоз, жид, костей; недуги жіночі, діточі, шкірні; недуги очей, ух, носа, зубів і недуги венеричні.

Прочитавши цю книжку, можна заховорити себе і родину від всяких недуг. Ціна тільки \$3.00.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

"СВОВОДА"

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 2147. Прикре положення.

Коли поденервована Джена пустила з руки галузю, впала на землю.

Хвилину молодий лев глядів на тіло зімлілої, а потім скопив до неї.

За кілька минут Джена прийшла до себе під впливом лагідного лизання льва на її руці.

У перестраці вона дальше лежала цілком спокійно... аж нагло, на її здивування, Тарзан вискочив з нетрів.

ДИРИГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ ДО ВІДОМА!

Вийшли друком в Європі прекрасні нові композиції на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Кольорова заголошена сторінка арт. малює ЕДВАРДА КОЗАКА:

- 1) Шумицьке, пісня з Бой-ківщини, 25 п.
- 2) Вдовонька, пісня із Лемківщини, 25 п.
- 3) Питалася дівчинонька, текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісн. 25 п.
- 4) Дуна-Дуна, найстарший запис повного тексту укр. нар. пісн., мелодія в стилі нар. пісн. 35 п.
- 5,6) Та туман, Ой у полі, дві пісні з Волині, 40 п.
- 7,8) Чече вода, Милеско моя, дві пісні давних укр. переселенців між югословянами, 50 п.

Щи хоти є на продаж у нашій антигарті. Виславимо їх за попередньою одержиманню заплата.

СВОВОДА BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ-ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. OEdford 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel. MEtrose 4-5877